

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán külvise:
 Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . . . 5 „ „
 Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „
 Egy órára . . . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Telegr. K. Lajos Könyvkereskedésében, és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. alatt)

Hirdetési díj:
 Négy hasábró petít sorozat 75 kr. Nagyobb terjedelmű s többzetű hirdetések alkalmán jutányos áron vétetnek fel. Bejegy-dij minden külön bejelölés nélkül 30 kr.

Hirdetést vagy recitátot magában foglaló újsónag sora 50 kr.

Nyilttári közlemények minden petít sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvetésének a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. a.)

Kéziratok nem adódnak vissza.

Védekezzünk a kolera ellen!

II.

Az első betegülések többnyire a szegény munkásosztályban szoktak előfordulni, — kik szűk helyekre zsúfolva, tisztátalan helyeken aluszának; romlott vizet isznak; rosszul ruházkodnak.

Az ilyen tanyákon hirtelen rosszul lesz egy pár embertársunk, éjszakának idején.

Uram isten! mit csináljon ő és a körülötte valók! Hová fussanak segítségért? Hol a gyógyszer, melyet rögtön alkalmazni kell, mielőtt az orvos megérkeznék? Hol keressenek orvost? Hol a szállító szekér? A kórház? Az előkészített üres lakások, hová a beteg lakótársait, a megfertőzött szobából ideiglenesen át lehessen helyezni?

Ezekről gondoskodják lehető gyorsan a szakértők, köztisztasági felügyelők testülete.

Alakuljon meg a vészbizottság rögtön s a képviselő gyűlés adjon nekik elegendő költségre valót.

Lám Budapestben ingyen koleracseppeket helyeztek el megjelölt helyekre. Az orvosok házára éjjel veres lámpást, nappal veres lobogót függesztettek, hogy a közönség tudja: hol találhat gyors segílyt. Rövid, népszerű utasításokat nyomtatnak és osztogatnak szét, hogy a védintézkedésekről és a betegápolás legszükségesebb részleteiről minden család, minden értelmes ember tájékozva legyen s magát és környezetét védelmezni tudja.

Mert a betegség kezdetén rögtön alkalmazott segíly csaknem mindig használ. A betegség előhaladott állapotában pedig legtöbbször a legtanultabb orvos sem segíhet semmit.

— Induljon meg hát a tevékenység két irányban:

1) Minden háznál gazda, gazdaszszony rendezzen olyan mosatást, takarítást, melyet sátoros ünnepek előtt szoktak. Mosasson, meszeltessen, takarítsa ki gondosan lakását, házatáját, egész telkét.

2) Induljanak el az egész városban egyszerre, orvosok vezetése alatt a hivatalos látogatók.

Járjanak házról-házra; adjanak jóakaró tanácsot, utasításokat. A hol nagyobb a baj: rendelkezzenek erélyesen és rögtön. S ez a látogatás ne csak egyszer történjék, tessék-lássék formán, hogy hivatalos színezete legyen a dolognak,

hanem meg kell ujitani csaknem naponként. Így lesz sikere.

Még csak egy pár megjegyzést ujitok föl az olvasók emlékezetében:

a) Figyelmeztetni kell a polgárságot, hogy semmiféle tisztátlan vizet ne használjon, míg föl nem forralja. Ezután kihűtve és megülepítve: bátran ihatik belőle.

b) Kenyerárusok, sütőmesterek ne engedjék, hogy a vásárlók a süteményekhez hozzányuljanak, azokat rendre tapogassák, hanem a megjelölt darabot ők maguk szolgáltatassák kézbe. Legbiztosabb, ha étel előtt a kenyeret megpirítjuk s úgy használjuk.

c) Hus és egyéb éték-árusok óvják sokkal gondosabban, mint eddig, áruikat a legyektől. A légy igen gonosz ragályterjesztő; fertőzött helyekről, halottakról stb. szájrészein és lábán, magával viszi a vész csiráit. A szobákból, konyhákról is lehetőleg irtani kell.

d) A gyümölcsárulást is nagyobb gondalal kell ellenőrizni. A gyümölcsöt legbiztosabb főzve enni.

e) Kezünket evés előtt közvetlenül meg kell mosni s gondosan megtörölni.

f) Kanalat, kést, villát mikor evéshez készülünk: mártsuk forró vízbe s törölgesük meg jól.

Óvakodjunk meghűléstől, éjszakázástól, rendetlen ételtől. A korcsmázást, tivornyázást, a mi erélyesség hírében méltán álló asszonyaink, kik a pénzt őrzik, tiltsák be; stb. stb.

Ezek a legszükségesebb védintézkedések. Csekélységnek látszanak, de elhanyagolni őket nem szabad, mert magunknak és családunk tagjainak életével játszunk.

Ezeket ha megtettük: éljünk nyugodtan, aggodalom nélkül, Istenben vetett bizalommal, kinek akarata nélkül egy hajszálunk sem eshetik le a mi fejünkrol!...

Zaradékal ide jegyzem néhány fertőtlenítő szer árát, miként az ma nagyobb mennyiségben vásárolva, a kereskedésekben kaphatók:

Vasgálicz kilója	— frt 05 kr.
Nyers karbolsav	» 25 »
Jegeczes karbolsav kézmosó vízhez	1 » 80 »
Karbolsavas mész	» 20 »
Szublimát (mérgecs higany és clor-vegyület a beteg ürülékének fertőtlenítésére)	8 » — »

Sz. S.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Hangulat.

— A „Debreczen” eredeti tárczája. —

Mikor már a hangulatot is megérinti az idő változása, azt sem tudja az ember, mi baja, csak érzi, hogy van valami a levegőben, a mi nem oda való. A kedély csupa unalom, a társaság fád, semmi nem érdekli az embert, csak nézi mindenki az utcán lótot-futó embereket, a nélkül, hogy gondolna velük, vagy megjegyzést tenne reájuk. — Ah, unalmas az egész világ, csupán az unalom é r d e k l i az embert. Boldogok voltak a régiek, a kik még naivságbán leledzettek s az ilyen őszi hangulatban úgy el tudták magukat mulattatni azzal a pénzbe nem kerülő csöndes szentimentalizmussal, melynek bacillusait pompásan megbizálta hulló levél zörgése, az őszi szél barangolása, meg sok más őszi dekoráció. A napok teltek őszi panaszokkal s könnyeket lehetett volna facsarni a teleirt lapokból, melyeken ott haldoklott a kedély egy sárga levelekből vetett ágyon. Hány sohajtás zokogott a költőző madár után, hány sziv ígerte, hogy most már igazán meg fog szakadni. — Igaz, hogy nem szakadt meg egy sem, de legalább meg volt hozzá a jó szándék s már ez is va-

lami. Óh, ti boldog idők! Ekkor még lehetett minek élni, de most ez utolsó menedék is oda van már a mi számunkra, mi már nem tudunk lelkesedni az őszi borongó hangulatán, sőt még oly kiállhatatlanok vagyunk, hogy fölzsisszenve ránczoljuk össze homlokunkat, ha az a bizonyos sárga levelek között borongva járó bus őszi szellő betolakodik a kabátunk gallérján, pedig lehet, hogy csupa szeretetből ölel át, nem tudja még szegény, mily hűtlenek lettünk az őszi poézishez. Bizonyára még busabban fog füttyölni, ha észre veszi, hogy oda lett bú-baja s most már nem úgy irunk, mint régen irtak: Megható csönd. Az eső bánatosán permetezik. A szellő siri dalt füttyül stb. stb. — Ma már csak azt mondja az ember: Csuf idő, megint esik, megint fu, hogy az ördög bujjék ebbe az időbe!

Oda a poézis; meghalt a nagy Pán! Ha az utcán barangolunk, egyebet sem hall az ember, mint kolera-vicczeket, pedig jól tudja mindenki, hogy éppen a vicczelőnek van a legnagyobb felsze.

Szinte sport lett az unatkozás s a legérdekesebb ember, a ki legunalmasabb, a ki legjobban ásit. Az ember örömmel ragad meg minden alkalmat, a mi e közönyös egyformaságot egy kissé megszüszöztetné. De megjárja Debreczen, ha még egyetlen élvezetétől is el-

Válság a kormányban. Az egyházi-politikai kérdések kormányválságra vezettek, melyről különféle s meglehetősen ellenmondó verziók keringenek. Az egyik verzió így hangzik: A kormány tagjai közt a polgári házasság kérdése miatt differenciák támadtak. A kormány tagjainak többsége a kötelező polgári házasság mellett van, ellenben Szapáry kormányelnök, ki ebben a kérdésben Zichy Nándor gróffal és a főrendiházzal szemben obligóban van, csak az osztrák, ugynevezett Nothcivilehet akarja. A differenciák a miniszteri tanácskozás nem egyenlítődek ki és Szapáry miniszterelnök beadta lemondását, Apponyi Albert gróft ajánlva utódjául. — A másik verzió ez: A szombati minisztertanácsban erős összefordulás volt az elkeresztelési kérdésben. Wekerle állást foglalt Csáky és Szilágyi ellen s Csáky nagy felindulás közt távozott a tanácsból, kijelentve, hogy beadja lemondását. Nem kétséges, hogy legközelebb Szilágyinak is le kell mondania. A viharos tanácskozás után Szapáry Gödöllőre ment, hogy referáljon a királynak. Vele ment Fejérváry Geza báró honvédelmi miniszter és Khuen-Hederváry gf. horvát bán.

BELFÖLD.

A képviselők díjazása. Szapáry Gyula gf. a képviselők javadalmi atalányozásáról szóló törvényjavaslatot még e hóban be-terjeszti. E javaslat az általányt kétezer hatszáz forintban állapítja meg, mely összeg a mai napidíjak maximumának felét meg, természetesen a lakáspénzt is beleszámítva.

A milleniumi kiállítás ügyében a kereskedelmi miniszter leiratot intézett a fő-és székvaros közönségéhez, a melyben arra kéri, hogy a kiállítás céljára a városi segély részét engedje át és hogy a kiállítás létrejöttét anyagilag is támogassa. A tanács ennek folytán felhívta a sétatnyügyi és a pénzügyi bizottságokat, hogy egyrésztrol a városi segély átengedése, másrésztrol az anyagi támogatás kérdésében mielőbb mondjanak véleményt.

A pápai főiskola áthelyezése. Komáromban a dunantuli ev. ref. egyházkerület tagjai népes értekezletet tartottak a kollegium épületében abból a célból, hogy a pápai ev. ref. főtanodának Komáromba való áthelyezése tárgyában intézkedjenek. Az első felszólaló Beöthy Zsigmond volt. Hosszabb beszéd kíséretében indítványozta, küldjön ki az értekezlet bizottságot azzal az utasítással, hogy a pápai főtanodának Komáromba történendő áthelyezése tárgyában készítsen tervet az áthelyezés módjára nézve. Beöthy indítványát az értekezlet egyhangulag elfogadta azzal a világos kijelentéssel, hogy a pápai főtanoda áthelyezését minden körülmények között keresztül szándékozik vinni. Tátray József polgármester tudatta ezután az értekezlettel, hogy a főtanodának Komáromba történendő áthelyezése esetén a város ezer forint éves segélyt fog adni az intézet céljaira s ő maga pedig ezer forint alapítványt tesz a főtanoda javára. A polgármester szavai nagy lelkesedést okoztak. Fokozta az egybegyűlteket örömet Konkoly-Thege Béla főgondnoknak az a kijelentése, hogy ő a maga részéről szintén tesz egy ezer forint alapítványt. Az értekezlet

végül megválasztotta a bizottság tagjait. Elnöke a bizottságnak Konkoly-Thege Miklós, jegyzője Konkoly-Thege Béla lett.

KÜLFÖLD.

Királyunk találkozása a csárral. Még nincsen biztosan elhatározva, hogy a czár Ferencz József királlyal Skierniewiczeben találkoznia fog. A pétervári osztrák nagykövet azonban mindent elkövet, hogy a találkozást létrehozza és e törekvés valószínűleg sikerülni fog.

A német császár Bécsben. Egy bécsi távirat szerint a német császár kedden, okt. 11-én délelben érkezik oda a Nordbahn pályaudvarra, a hol a király és a főherczegek fogadják, mire az uralkodók Schönbrunnba hajtának. Délután családi ebéd lesz Schönbrunnban. Este látogatás az udvari operában. Szerdán d. e. vadászkirándulás. — Délután ebéd a schönbrunni nagy teremben, este látogatás a burgszínházban. — Csütörtök délelőtt reggeli Schönbrunnban, délután ebéd a schönbrunni nagy teremben. Este a német császár elutazik.

Óriási messzelátó. Párisból elutazik, hogy az obszervatóriumban megállapították a párisi jövő világgiallítás alkalmára készitendő óriási messzelátó terveit és költségeit; e számítás szerint két és fél millió frankba fog az kerülni.

Tallózás.

(Interpelláció. — Felmondások. — Lesz-e sajtópör? — A tanács dicserete. — Poupéji ásatások — Új közutak.)

Interpelláció a debreczeni orthodox izraelita hitközséghez: (Halljuk! Halljuk!)

Tekintve, hogy Tafler Náczi, a debreczeni orthodox izraelita hitközség elnöke, a „Debreczen” hasábjain olyan czimzésekkel illetetett, melyeket tisztességes ember megtorlás nélkül nem hagy;

tekintve, hogy fentnevezett hitközségi elnök ezen czimzésekért az esküdtsek előtt elégtételt keresett, de nem kapott, mert a debreczeni esküdtsek konstatalta, hogy azon czimzések megérdemelte;

tekintve, hogy a m. kir. kuria a Tafler Náczi semmisségi panaszát elvetette, így a legfelsőbb bíróság is elismerte azon czimzések jogosultságát;

tekintve, hogy azon czimzések Tafler Náczi végkép rászáradtak s egy ilyen megbélyegzett ember működése nem válhatik dicőségére a vezetése alatt álló hitközségnek, — tisztelettel kérdezzük a debreczeni orthodox hitközségtől:

meddig marad még Tafler Náczi ezen hitközség elnöke?!

Ezen interpelláció — megmondolás végett — kiadatik az orthodox zsidókat is rezcipiálni akaró vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak!

A városi tanács megemelte magát csütörtökön. Két nagy potentátnak mondott föl: egyik a szinigazgató, a másik pedig Mannó

Avval tégy legtöbb jót, a kit magad iránt halátlansággal akarsz vádolni!

Az igazi bölcs, sokszor tanítványaitól tanulja meg — a mit bölcs elődök könyveiben hasztalan keres!

Ha szeretni a sziv imája: akkor hűtlené válni a sziv — istenkáromlása.

Ha szemünk oly erősek volnának, hogy velők mások lelkébe lássunk: csak akkor tudnánk igazán szeretni és gyűlölni.

Sokszor nem sírok, csupán a miatt, hogy könyeimtel kíméljen; — és nekem e kínos tartózkodásra az a keserű eléérzet ad erőt, hogy most megkímélt könyeimvel, egy boldogtalan jövőben szivemet a kétségbe-eséstől menthetem meg.

Mesés talantumok magaszos erények! Mig az ékes-szóla a legpiszkosabb bünt is tisztára mossa: addig a civilizatio a legnemtelenebb aljasságot is anyagi ruhába öltözteti!

K. P.

tiltja az eső — az esti korzótól. A debreczeni ember pedig úgy megszokta már azt az esti korzót, hogy az egészségéhez tartozik ez a látványosság. Egyik saroktól le a másikig, aztán vissza — ez az összes élet. De mennyi minden történik ez alatt! Ha azt a sok megjegyzést össze szedné az ember, a mit az aszfalt lovagjai elröptenek egy este, egy kiállítást lehetne belőle rendezni. Hogy madam X. most kivel sétál s hogy mr. X. kire vár a kaszinó sarkán, hogy X. kisasszonyok újabban kire kacsingatnak, meg hogy — de az ördög tudná ezt mind elsorolni. Aszfalt lovagok, ti vagytok e kor történelmének gyártói, az bizonyos. De mit tesztek vajjon, ha az eső letiltja a médiumokat az aszfaltrol? Bizonyára nem fogtok szelid hangu verseket írni a borongó őszhöz.

Éljünk, a hogy tudunk, poézist úgy sem igen találunk az időben, jobb lesz, ha nem is keresünk, a bosszankodással legalább telik az idő. Ah, unalmas minden, ásitának tovább, de kérem nem ezen a tárczán!

Leontesz.

Gondolatok.

Ki tudná megmondani, vajjon az ember önnön boldogságáért, vagy mások megrontásért fáradoz-e többet...?

Kálmán, a fogyasztási és vámjövedéki hivatal főnöke.

Nem tagadjuk, hogy ezen felmondásokban bizonyos elégtételt látunk a sajtóra nézve. A szinagázgató ur, midőn tavaly működését megkezdte, olyan anyagi támogatásban részesült a város részéről, minőben még egy elődje sem; a közönség is, mely jó társulatokat bukni engedett, fölkarolta az ő közepes társulatát. A legszerencsésebb körülmények közt, a legszebb kilátások között kezdett tehát működéséhez.

Es mi lett az eredmény? Az, hogy egy év múlva a közönség meggyőződött felőle, hogy a debreczeni színház nivója alásüllyedt, a városi tanács is belátta, hogy az elbizakodott szinagázgatóval nem boldogul. Felmondta tehát a szerződést.

Bezzeg, jól esnek most a szinagázgató urnak az általa annyira lenézett sajtó jóakarata támogatása! Most már megfordult a dolog s a hírlapok tekintik w u r s -nak azt, hogy megmarad-e L. ur a szinagázgatói pályán, vagy sem?!

M a n n ő Kálmán urnak, a fogyasztási- és vámjövedéki hivatal főnökének eljárását gyakran vették kritika alá. Egy ilyen kritika miatt, mely a »Debreczen«-ben jelent meg, Mannó ur sajtópórt is indított a cikk írója ellen.

Ugy látszik azonban, hogy a cikkírónak teljes igazsága volt, bizonyítja ezt a tanácsnak azon egyhangu határozata, hogy uti-laput kötött a Mannó ur talpára.

Már most — a történetek után — lesz-e kedve és bátorsága Mannó urnak a sajtóügyi eljárást folytatni?!

Kezdünk a tanácssal megelegedni. Még csak a világos törvényt leszavaztató főispán urnak mondjon föl: s akkor szent lesz köztünk a béke!

Ki ne hallott volna már Pompéjiról és Herculánuról. A Vezuv lávája által, még az ő korban eltemetett városokról? E városokat most assák ki a föld alól s sok érdekes régiségre akadnak.

A debreczeni kaszárnyák még csak most épülnek, de máris Pompéji és Herculánur sorsára jutottak, mert — a közönség nagy meglepetésére — a földből kell kiásni őket. Ritka érdekes látvány ez! A péterfiai honvédkaszárnyánál különben mégis van anyyi haszon a kiasásból, hogy a kiasott földdel fel lehet tölteni a liba-kertet, — de mások között szomorúan illusztrálja ez is azon szakértelmet, mely a nagy »Bika«-t szülte!

Nincs olyan rossz dolog, hogy haszon ne lenne belőle. A fenyegető kolera-veszélyre való tekintettel a városi tanács elhatározta, hogy 20 közkutatat tart.

Szép elhatározás. De mire ezen kutak elkészülnek, akkorra mindannyian meghalhatunk az egészséges ivóvíz hiánya miatt!

(Sarló.)

A magyar delegáció hadügyi albizottságának tegnapi ülésén Ugron Gábor éles kritika alá vette a hadügyi kormányzat rendszerét és költségvetését. — Ugron éppen olyan hévvel szónokolt, mint a képviselőházban szokott. A hadseregnek — ugymond — béke idején hozzá kell szoknia a kíméletlen kritikához, mert a csatatéren nem számíthat az ellenség kíméletére. Bizalma nincs a hadügyi kormányzatban és a költségvetést nem fogadja el; de nem akar krajczároskodni és a mi a harcra való alkalmatlanság, azt megzavazza; csupán a czopfnak és protekciós irányzatnak nem szavaz meg semmit. — B a u e r hadügyminiszter oly vehemenszavú volt a költségvetés ellen, hogy a költségvetés elutasítását követően az albizottság többsége leszavazta a hadügyi minisztert és utasította őt az új katonai akadémiára vonatkozó előterjesztés megtételére.

Határidő-naptár.

Okt. 9. A torna-egylet közgyűlése.
Okt. 10. Az alsó-szabolcsi-tiszai ármentesítő társulat közgyűlése.

Okt. 11. Hajdumegye közigazgatási bizottságának havi ülése.

Nov. 12. Esküdtészeki tárgyalás Lukács László sajtópórtjában.

Nov. 30. Szavazatok beadásának határ-ideje a debreczeni egyházmegyei tiszti állásokra.

Ujdonságok.

Kolera-telep Debreczenben. Nem mondhatjuk, hogy a városi tanács tétlenül viselkedék a fenyegető kolera-veszéllyel szemben. De intézkedései nem teljesen kielégítőek, így például nagyobb gondot kellene fordítani a timár és szappanfőző iparra, azaz szigorúan kellene arra felügyelni, hogy az ilyen iparműhelyekből kibocsátott szenny, és folyadék kellő módon dezinficiáltassék. Némelyik iparos maga is megteszi ezt, de bizony a többieknek nem

ártana a hatóság ellenőrzés. Vannak olyan tisztátalan házak is, melyek valóságos kolera-telepek. Ilyen például az egyháztéren, a kereskedelmi szomszédságban fekvő Sz. Nagy Károly-féle ronda ház, mely a köztisztaság legelőbb követelményeinek sem felel meg. E ház emeletén van az orthodox zsidók bérlet templom-helyisége. Hogy a Tafler ur hívei milyen büzt terjesztenek ottan, arról csak annak lehet fogalma, a kinek volt alkalma az orthodoxok óbégátását hallani. A ház földszintjén van a Kutasi Imre ur nyomdája, melynél tisztátalanabb üzlet-helyiség nincsen Debreczenben. Ez a nyomda két évtized óta még csak ki-szurova sem volt. A pókháló és az évtizedes szenny v a s t a g o n borítja a falakat. — Még egészséges időben is veszedelmes az ilyen helyiség, hát még most, midőn a kolera fenyeget bennünket! A nyomda alatti pincze telítve szokott lenni szennyes papir-hulladékokkal, melyeken csak úgy hemzsegnek a kommbacilluszok. — Maga, a legnagyobb kommbacilluszok, Kutasi Imre ur, mitsém törődik az- z a l, hogy szedő személyzete és a szomszéd- ban levő kereskedelmi akadémia ifjúsága a legnagyobb veszélynek vaonak kitéve; bekar-boloztatta ugyan a nyomdáját, de mit ér ez olyan évtizedes piszokkal szemben? Az egész épületet be kellene csukni s t e j e t t ő l a p i n- c z e i g hatóságilag alaposan dezinficiálni, mert ha Debreczenben kiüt a kolera, akkor bizonyára itt üt ki legelső sorban. Reméljük, hogy a köztisztasági felügyelőkhöz szigorú vizsgálat alá veszik ezen közveszélyes házat s sürgős intéz- kedésre hívják föl a városi tanácsot, — melynek erélyétől egészségünk és életünk függ!

Oktober 6-át, az aradi vértanúk kivégeztetésének gyászos évfordulója napját, a szabolcsmegei 1848—49. honvédegyesület kegyeletesen ünnepelte meg Nyiregyházán. Délelőtt 10 órákor az ág. h. evang. templomban gyász istentiszteletet tartott. Bartholomaeides János lelkész, főesperes az oltár előtt — a hol a ravatal állott — szép imát mondott. Ima előtt a városi delegált énekelt a halálnak éjszakáján kezdettü gyászdalt. Ima után a szó- zatot. Jelen voltak: a szabolcsmegei honvéd- egyesület, gyász és nemzeti színű lobogója alatt. A város küldöttsége. A főgymnázium tanulói, és tanárikara. A felső-leányiskola, ipariszkola, az ág. evang. elemi iskola tanulói és tanítói. Számos férfi és nőközönség. (K. I.)

A neveletlen Nagyvárad. Nagyvárad lapból vesszük ki ezt a csuf jelzőt. — Csuf szó ez, de nagyváradit lapjárunk nagyon helyén használta e megbélyegző szót, a mi- kor a Kossuthhoz intézett nagyváradit üdvöz- lő iratról szólt. Tudvalevőleg Nagyvárad tör- vényhatóságának hirtedett közgyűlésén a 39. gyászmagyar leszavazta Kossuth diszpolgársá- gát, de megszavazta Kossuthnak a másodikok ünnepelést, az üdvözlöt. Ez az üdvözlő irat nem más, mint Kossuth Lajosnak s elveinek egyenes inzulálása. — A legdridegebb hangon leczkézeltetni meri Kossuthot, azt a Kossuthot, a kinek az 1867-iki kiegyezésről szóló levele- vel a polemiát Deák Ferencz sem merte fel- venni. Ekkor azt mondták a Deákisták, hogy Deák Ferencz tiszteletből nem polemizál most már a kiegyezés elfogadása után Kossuthal. A mit Deák Ferencz elmulasztott Kossuthal szemben — mondjuk — tiszteletből, azt hely- re pótolja Nagyvárad igazi neveltelenségéből. A nagyváradit üdvözlő irat, a melyet Rácz Mi- hály főjegyző szerkesztett s Sal Ferencz pol- gármester írt alá, a többi közt a következők szavakkal kedveskedik a 90 éves Kossuthnak:

Engedje meg Ön, Hazánk nagy fia! ha azon az uton, melyet kijelölt, melyen a nemzet minden sikere mellett is fizikailag elbukott — köve t n i e m f o g- j u k. Ha van párt Magyarországon, mely azt mondja, hogy a z Ő n e l v e i t f o g a d j a e l, annak a párt- nak létalapja nincs; kizárja ezt a magyar egyenes lel- kűsége, dinasztikus hűsége.

Nagyon helyesen jegyzi meg a »Nagyvá- rad«-erre az inkább gyerekesen kötekedő, mint »üdvözlő irat«: Lehet-e, szabad-e, ildomos-e egy kegyeletes és udvarias aktus alkalmából a legnagyobb raffineriával és rabuliztikával ki- keresni éppen a legelőbb elleníteteket, a mi az üdvözlőket az üdvözlendőtől elválasztja és nem kell-e ilyenkor épen ellenkezőleg egyedül azokra a vonatkozásokra szorítkozni, melyek mindkét félre egyaránt felemelőleg képesek hatni? Vendég gyanánt, ha az ember házába valaki betéved, a tisztesség tudás még akkor is megköveteli, hogy az együltét ideje alatt a vendéglátó csak az összekötő kapcsolat keresse elő, s ha, mint jelen esetben, nem Kossuth, hanem Nagyvárad keresi fel üdvözlőtelével a száműzött zajtalan hajlékát: a főjegyző ur hivatal és kéretlen filippikája egyenesen a neveltelenség hírébe keveri a várost.

Esküdtészeki tárgyalás Lucacin László ellen. A kir. törvényszék, mint sajtó- hírság elnöksége értesítette a polgármesteri hivatal, hogy Cserna Vincze kir. főügyész által dr. Lukács László laczfalusi g. kath. lelkész ellen a btk. 172. §-ába ütköző nemzetiség elleni gyűlöletre igaztás vétsége miatt beadott vád- levelet folytán indított esküdtészeki eljárásban a tárgyalás nov. 12-dikére tüzetett ki, kéri ennélfogva az esküdtészeki tagoknak az említett nap- ra behívását. E tárgyalásra, melyre az egész ország közvéleménye nagy érdeklődéssel fog tekinteni, az esküdtészek IV. osztályát hívták be; a IV. osztályba következők polgárok vannak sorozva: Géressy Kálmán, Liszka Nándor, dr. Baczonny Lajos, Balogh Ferencz, főiskolai ta- nárok, Domokos Kálmán és Szűcs Mihály gaz-

dasági tanintézeti tanárok; Osváth Ferencz, dr. Tüdös János, Komlóssy Arthur, Torday Gá- bor, Márk Endre, dr. Des Combes Henrik ügy- védek, Ábrahám László városi tisztifőgyész, Szöllőssy János megyei t. főügyész; dr. Varga Géza, dr. Kenéz Gyula orvosok; dr. Király Ferencz orsz. képviselő; Tóth Béla gyógyszer- ész; Kardos László, Szent-Királyi Tivadár ke- reskedők; Buday József, Jobbágy János, Szik- szay Gyula, Tóth Lajos birtokosok; Pápay Já- nos tanító; Nemes Zoltán megyei tisztviselő, Varga Ferencz építész, Tarbay József óras, Szediák József szabó, Bárdos Géza biztosítási hiv., Beke László és Budaházy Miklós bankhi- vatalnokok. — Póttagok: Sass Béla, Beczner Frigyes tanárok; Dávid Snágor tanító, Kovács Gyula megyei aljegyző, Serly Ede óras, Baum Miksa. Kaszanyitzky Endre kereskedők, Huf- lesz Kazmér birtokos, dr. Ujfalujsy József orvos, Pap Lajos távirászt, Huber József szabó.

Jöjjenek Debreczenbe! Az osztrák delegátusok körében komolyan felvetették azt az ideát, hogy a magyar fővárosban folyton terjedő kolera-veszedelem miatt a delegáció tanácskozását ne Budapesten, hanem valamely más magyar városban folytassák. Az osztrák delegátusok ezt nem tartják alaptörvényekbe ütközőnek, mert, mint mondják, a delegációra vonatkozó osztrák törvény 8 szakasza, valamint a magyar alkot- mány 12-ik törvénykezének 32-dik szakasza is foglal eziránt magyában intézkedést. Hát ha a delegátus uraknak nem tetszik a Budapesten való tanácskozás, jöjjenek Debreczenbe, hol még mindig nincs kolera. Itt már országgyűlés is tartatott, miért ne ülésezhetne hát itt a delegáció?! Városunk tevékeny polgármestere- től elvárjuk, hogy ez irányban megteszi a szük- séges lépéseket!

A legyőzött német lovasság. — Bécs, okt. 6. Most már végleg el van döntve, hogy a bécs-berlini távlovaglás a magyarhu- szárság fényes győzelmé. A német hads reg legkitünőbb lovasa: Reitzenstein por- roz főhadnagy 9 óra 56 perczkor érkezett Florisdorfbra; recordja tehát 73 óra 6 percz, tehát 1 óra 40 perczel hosszabb, mint S t a h r e m b e r g Vilmos grófé, a 7-ik huszárezred- beli főhadnagyé. E szerint a bécs-berlini táv- lovaglásban az első győztes S t a h r e m b e r g, a második, a porosz Reitzenstein, a harmadik Mikló s főhadnagy. Tehát a siker ba- bérja mégis csak magyar huszárré, mert Stah- remberg német neve daczára, magyar huszárt- tiszt. — A második győző: Reitzenstein lova végkép ki volt merülve, néhány lépéssel a cél után összerogyott.

A szabolcsmegei általános tanítóegyesület Nyiregyházán az újonnan épült ágost. evang. központi népiskola diszter- mében 1892. ik év. október hó 5-én tartotta tizenhatodik közgyűlést. Jelen voltak: Miklós László (alispán) egyesületi elnök, Mraz János (nyiregyházi tanító) alelnök, Stoffan Lajos (nyiregyházi tanító) főjegyző, Velkey Pál kir. tan- felügyelő, Farbak József lelkész főesperes, Bartholomaeides János lelkész főesperes, Geduli Henrich evang. lelkész, Bogár Lajos evang. iskolaszéki elnök, Poruszký Pál gym. tanár (nyiregyházi lap szerkesztő), Dr. Vietöriz Jó- zsef főgym. tanár, Palicz Gizella leányiskolai tanító, Pazar István nyiregyházi evang. iskola igazgatója, Piringer, Tarczali könyvkereskedők. Palicz Jenő ipartestületi elnök, a nyiregyházi tanítók teljes számban, a vidéki tanítók nagy számmal. 8 órákor vette kezdetét a gyűlés gyakorlati tanítással. Előadók: Boczkó Lajos, a »dörzsölési villamosságrol« és Schmiczer Ágoston nyiregyházi tanítók a »szolgálati bizonyít- ványról« tartottak előadást a VI-ik leányosztá- ly növendékei előtt teljes sikerrel. 10 órákor Miklós László előlekte alatt folytatódott a gyűlés. — Elnök a gyűlést megnyitottak nyil- vánítván, felkéri a főjegyzőt a központi választ- mány évi működéséről szóló jelentésének fel- olvasására. — A jelentés tudomásul vétetett. — Következtek ezután: a nyiregyházi járáskör évi jelentése, felolvassa: Stoffan Lajos. »Vitatételek« felolvasása: Stoffan Lajos által. Szerző: Se- res Gábor. — Dicséretre méltóat. Az »Eötös« alap helyi gyűjtő bizottságának évi jelentése, felolvassa: Pazar István. Gyakorlati tanítások megbíralása. Dicséretet érdemeltek. Számvisz- galó bizottság jelentése az egyesületi pénztár és könyvtár állásáról. Tudomásul vétetett. Kö- vetkezett az általános fiztújítás. Elnökké: egy- hangulag Miklós László alispán választott meg. Alelnökké szavazat után: Pazar István és Orsavszy Gyula. Főjegyzővé egyhangulag: Ttoffan Lajos. Aljegyzőkké: Erdős Vazul, Má- csánszky Lajos. Pénztárossá: Szabó Endre. Könyv- tárossá: Sesztay János. Választmányi tagokká: Mraz Károly, Szény Gyula, Horváth István, Ruhman Andor, Ruzsa Endre, Verner Gyula, Oszvald, Beke, Bácskay, Ligeti, Csurka tanító. A gyűlés fél egy órákor ért véget. Fél két óra- kor »a Hars« vendéglőben kedélyes közebéd. Soasztokat mondtak: Miklós László alispán a király és családjára. Pazar István az egyesü- leti elnökre. Verner Gyula a tisztviselőkre. Farbak Józsefa tanfelügyelőre. Poruszký Pál a tanítótestületre. Gyűjtést rendeztetett az »Eöt- vös« alapra szép eredményrel. A közebéd délután 4. órákor értvéget, a mikor is mindenki okulva a hallottakon, haza indult. (K. I.)

Felhívás. A tek. városi tanács 7927/892 sz. a kelt végzésével, a városunkban levő ösz- szes árnyékszékék, csatorna szemek hatóság- lag eszközlendő fertőtlenítését elrendelvé, s

az ezen munkálatok végzésére már a szüksé- ges munkaerők is felvételvé: felhivatik a vá- ros lakossága, hogy ezen hatósági igazolvány- nyal, ellátott egyéneknek, továbbá az ezek fe- lett felügyeletet teljesítő köztisztasági felügye- lőnek, eljárásaikban segédkezet nyujtani s ne- kik a házaknál levő minden árnyékszékét fel- nyitni, csatorna szemeket megmutatni annyival is inkább ne késsenek, mert bárki őket köte- lességük teljesítésében akadályozni vagy épen bántalmazni fogja, az 1879 év XL. 6. t.-cz. 46 §-a szerint 100 frtg terjedő pénzbírsággal fog büntettetni. Debreczen, 1892 október 6. D e b r e c z e n s z a b. kir. város rendőr-fő- kapitánysága.

Sétahangverseny. A »Margit«-föld disztermében holnap d. u. 4 órákor tar- tandó katonai sétahangverseny műsora a kö- vetkező: 1. Induló, Lehártól 2. Nyitány az »Ezred leány«-ból, Donizettitől. 3. Keringő, Ziehrertől. 4. Az »Azra-dal«, Rubinsteinől. 5. Részlet a »Paraszt becsület«-ből, Mascagnitól. 6. »Vidám testvérek«, keringő Wollstedtől. 7. »Magyar változatok«, Ekhardtól 8. »Valéria- polka«, Fahrhachtól. 9. Egyveleg »Don Cesar«-ból, Dollingertől. 10. Magyar induló, Cza- pektől.

Ebéd után.

Kölyök pipát ide...
Siess, a nagyapád!
Nincs rutabb valami,
Mint az a lustaság!

A költőnek ezen szavaival kiáltott teg- nap ebéd után a nagy diák a vele lakó egyik kis lakótársára. — A kis dárdrás sietve nyuj- totta át a pipát az ekkor már diványon heve- resző bácsikájának.

»Nagyon nőjj öcsese!« mondja a bácsi s pipájára rágyujtva, bodor felhőköt eregetett s csupa óvatosságból hosszszaru pipáját az asztal felé fordította. — s ezután csendesen elaludt.

A gonosz gyerkőcök nem hagyták alud- ni. Nagy zajt csaptak, mire ő felébredvén, bosz- szusan ragadta meg pipa szarát, hogy a za- jongokat megfékezze. A kicsinyek ez egyszer azonban megszabadultak, mert hirtelen lecsi- lapult a bácsika haragja, a midőn látta, hogy az asztalon levő abrosz nagy lángokkal ég. — melynek rojtjai az ő pipájától fogtak tüzet. Nagy ijedelem közt azzal a tüzet eloltotta.

Pajtásai ez esetről értesülvén, kérdezték azt, hogy is volt az Pista?

Ej, hagyjátok el! Az abrosz 3 pengőmbé került.

Az építő iparosok téli tanfolya- ma a budapesti állami ipariszkolában (Buda- pest, VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) ebben az évben is november 2-án nyílik meg. — A tanfolyam négy téli félévre terjed s évenként november 2-tól márczius végeig tart. Tanuló- kul felvételnek a 15. életévet betöltött, irni, ol- vasmni és számolni tudó kömives-, kőfaragó-, és ácsesegédek, valamint a 15. életévet betöltött, irni, olvasni és számolni tudó kömives-, kőfa- ragó és ács tanoncok és gyakorlók, a kik legalább egy évet töltöttek már gyakorlatban. — A beíratásnál előmutatandó irományok: 1. az illetékes közigazgatási hatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvány, — 2. a végzett isk. osztályokról iskolai bizonyítvány, — munkakönyv, vagy az illetékes elsőfoku iparhatóság által hite- lesített munkabizonyítvány. — A beíratás október 15-én kezdődik. — Vidékiek levelben is jelentkezhetnek. — A beíratási díj 2 frt, a tandíj 10 frt, szertári biztosíték 2 frt.

Színház. Csütörtökön a »Bolondok há- zá«-t és a »Virágfa«-t ismételték. Már akkor városszerte elterjedt azoni hír, hogy a szin- igazgatónak fölmondott a városi tanács s e hír oly le- verőleg hatott a közönségre, hogy egészen busulásnak adta magát s a legvidámabb jelenetek se tudták jó kedvre hangolni. A szorgalmas színház-látogató el is határozta, hogy három hétig tartó gyász viselnek ka- lapjuk mellett, a szinagázgató ur elvesztése miatt. E néma tüntetés bizonyára meg fogja indítani a kegyet- len tanács szívét s jövőre is bizonyára a jelenlegi szin- igazgató urnak adják ki a színházat! Tegnapi péntek levén — nem volt előadás, Ma este a »Madarász« cz. operette, holnap pedig a »Szép Darinka« cz. nép- színmű adatik.

A debreczeni színház vezetésére a tanács már meghirdette a pályázatot. A pályázati kérvények nov. 15-dikén d. u. 5 óráig adandók be a polgármesteri hivatalnál. A bérlet 1893. jun. 1-től 1896. jun. 1-ig szól. A pályázati hirdetmény megjegyzi, hogy a szin- igazgató az elsorolt egyéb segédelmeiken kívül az első (1893—94) évre ötezer frt subvencziót is kap; a to- vábbi két évre nézve pedig az 5000 frt segédlem megadása tárgyalás alatt áll. Leszkayval a szerződéses viszony április hó végével szűnik meg.

A laczfalusi templomkulcsok a pápánál. Lukács Lászlót a híres dakoro- mány vezért, Szabó János, szamosujvári püs- pök, tudvalevőleg felügyesztete atlatáról A püs- pök Papp István adminisztrátor bízta meg a pápi teendők ideiglenes ellátásával, Lukácsnak állásától való félfüggesztése semmi áron sem akarnak belenyugodni a laczfalusi pap hívei. Amint tudomást vettek arról, hogy Papp Ist- ván kapott megbízást a plébánia vezetésére: bezárták a templomot, kulcsait egy levél kísé- retében a pápának küldték el Rómába. Ennek a levélnek az irányja és tartalma kétségtelenné teszi, hogy nem a nép, hanem agitátor-papok tet- tével állunk szemben. A levélben határ- talan fájdalomnak adnak kife- jezést Lukácsnak állásától való félfüggesztése miatt. Kiváló érdeműl hozzák fel, hogy gyönyörű templom építését mozdít- tatta elő, amely »a minden oláhok szentegye- sülésének« van rendelve, de Lukács abban »vértanúsága« miatt nem szolgálhat. »Nincs nyugalmunk — írják — nincs békénk, sem a

templom soktól...
völgyeit...
szent a...
sza a m...
plébános...
előtt, k...
zeidbe...
csait!...
ség lako...

eredmény...
bíróságn...
pénztárt...
kamat a...
előtti kö...
ki. E sz...
Debre...
hogy az...
dett kam...
zese meg...
kézbesít...
is meg...
rán nem...
rint, ninc...
dig, hogy...
ban tanus...
összeget...
igen tart...
zétünk sz...
sérteni, a...
módot a...
is fogja...
gyűlésre...
kére ösz...
adata les...
intézend...
a melybe...
matadóva...
oly közve...
véve is...
alól valo...
voltát. A...
sabb és...
nem is...
* A...
ben Fül...
a rőpirat...
nek a kö...
tatott. Ö...
gálatot is...
relem föl...
olyképen...
többségg...
Kovács J...
tagokat e...
* E...
Nemethy...
ték el a...
vették a...
dalommal...
K á s a L...
zsanna a...
pi sulyos...
reggelt f...
A boldog...
10 órákor...
nál a ref...
ima után...
nyugalom...
gult roko...
ségeit b...
Kása Zolt...
kel: Zolt...
Pálné. B...
* E...
igen tiszt...
kik felejt...
jelentek...
némileg...
közöneli...
Arany M...
* E...
kint 55 k...
lomböz...
delt egyes...
bér- és v...
udvari sz...
kelt pósta...
zett level...

eredeti re...
Lapok, a...
legkedvel...
regényt a...
ladi Lap...
zolja azt...
ad kedély...
nemesítő...
turánk...
hanem m...
megválas...
regény, u...
háján ki...
val isme...
Gyuláné...
különös...
ajánljuk...
kint 4...
évi, 3...
után, h...
dija feje...
után pé...
kialdóh...
20 szá...

végzésére már a szükség... felvételt: felhívják a vá... ezen hatóság igazolvány... neknek, továbbá az ezek fe... besítő köztisztviselői felügye... segédkezet nyújtani s ne... minden árnyéküket felme... ket megmutatni annyival... nek, mert bárki őket köte... den akadályozni vagy épen... 1879 év XL. 6 t.-cz. 46... terjedő pénzbírsággal fog... zen, 1892 október 6. D e b... kir. város rendőr-fő-

verseny. A Margit... holnap d. u. 4 órákor tar... hangverseny műsora a kö... Lehártól 2. Nyitány az... Donizettitől 3. Keringő... Azra-dal, Rubinsteinől 5... becsület-ből, Mascagnitól... keringő Wollstedtől 7... Ekhardtól 8. Valéria... 9. Egyveleg Don Cesar... 10. Magyar induló, Cza-

éd után. A pipát ide... a nagyapá!... rutabót valami... az a lustaság!

zen szavaival kiáltott teg... nagy diák a vele lakó egyik... A kis dárdrás sietve nyuj... ekkor már diványon heve-

besése mondja a bácsi s... bodor felhőket eregetett s... hosszúsáru pipáját az... -s ezután csendesen

erköcsök nem hagyta alud... nek, mire ő felébredvén, bosz... g pipa szarát, hogy a za... A kicsinyek ez egyszer... dultak, mert hirtelen lecsi... rajza, a midőn látta, hogy... prosz nagy lángokkal ég... pipájától fogtak tüzet... aztán a tüzet eloltotta.

estről értesülvén, kérdezték... z Pista? Az abrosz 3 pengőmb

rosok téli tanfolya... állami ipariskolában (Buda... színház-utca 8. sz.) ebben... ber 2-án nyílik meg. — A... felévre terjed s évenként... arczius végéig tart. Tanuló... 5. életévét betöltött, irni, ol... tudó kömives-, kőfaragó... mint a 15. életévét betöltött... molni tudó kömives-, kőfa... zok és gyakornokok, a kik... töltöttek már gyakorlatban... előmutatandó irományok: 1.

gatási hatóság által kiállított... y. — 2. a végzett isk. osz... zonyítvány. — munkakönyv... főfoku iparhatóság által hi... zonyítvány. — A beiratás... dídik. — Vidékiek levélben... — A beiratási díj 2 frt, a... ri biztosíték 2 frt.

rtókön a »Bolondok há... faka dás-t ismételték. Már... jedt azon hír, hogy a szin... a városi tanács s e hír oly le... ségre, hogy egészen busulásnak... mbab jelenetek se tudták jó... galmás színház-látogatók el is... hégig tartó gyszt viselőnek ka... zsgató ur elvesztése miatt. E... ra meg fogja indítani a kegyet... re is bizonyára a jelenlegi szin... a színházat! Tegnap — pént... eladás. Ma este a »Madárász... g a »Szép Darinka« cz. nép-

ház vezetésére a tanács már... ot. A pályázati kérvények nov... g adandók be a polgármesteri... 1893. jun. 1-től 1896. jun. 1-ig... mény megjelözi, hogy a szin... g segédlemezen kívül az első... frt szubsziót is kap; a to... pedig az 5000 frt segédelem... att áll. Leszkayval a szerződés... végevel szűnik meg.

templomokban, sem a családokban, jalkiáltá... saktól és sirástól visszhangzanak hegyeink és... völgyeink. Nincs más kérésünk az Istenhez és... szent anyánkhoz, minthogy adják nekünk visz... sa a mi legdrágább életünket: Lukács László... plebanosunkat. — Azért letérdelve szentség... előtt, könyvezve és sóhajtvá tesszük atyánk ke... zeidbe elárvult és szomorú templomunk kul... csait! A levélen Laszfallu és három más köz... ség lakosai vannak aláírva

A város felebbezése nem sok... eredményteljén járt a pénzügyi közigazgatási... bíróságnál, melynek a községi adóalapot pótló... pénztárt illető kamatok után kivetett töke... kamat adó tárgyában hozott ítéletét a tegnapi... elotti közigazgatási bizottsági ülésen hirdették... ki. E szerint a legfőbb pénzügyi bíróság... Debreczen városát kötelezte, hogy az új osz... tású földek váltása után szed... t kamatok adóját körülbelül 40000 frtot fi... zesse meg a kincstárnak. E határozat nincs... kézbesítve a polgármesternek, de a napokban... ez is megtörténik s akkor aztán — ha idejeko... rán nem cselekszünk a jogerős bírói ítélet szer... tint, nincs más mit tenni mint fizetni, már pe... dig, hogy e város a mostanában minden irány... ban tanusított bőkezűség közepette ily tekintély... összeget olyan könnyen nélkülözhetne, nem... igen tartjuk valószínűnek. Éppen ezért néz... telnünk szerint egy módot még meg kellene ki... sérleni, a melylyel e bajon segíthetünk. Ezt a... módot a polgármester ur bizonyára követelni... is fogja s a városi bizottságot rendkívüli köz... gyülésre már a legközelebbi napok valamelyi... kére összehívja. — E rendkívüli közgyűlés... feladata lesz a pénzügymintiszerhez... intézendő indokolt felterjesztés megállapítása... a melyben kimutatandó lenne, hogy a töke ka... matadóval megadóztatott községi adót pótló alap... oly közérdekre szolgál, melyek már magukban... véve is teljesen kezzelfoghatóvá teszik az adó... alól való mentesség kimondásának szükséges... voltát. Azt hisszük, hogy ez ügyben a leggyor... sabb és legerélyesebb eljárást nem ok nélkül és... nem is eredményteljén sürgetjük.

Az odiosus Hídvéger-Fülöp ügy... ben Fülöp Jakab tudvalevőleg bocsánatot kért... a röpiratban megsértett tisztviselőktől s ezek... nek a közgyűlés is teljes elégtételt szolgál... tatott. Ők azonban maguk ellen fegyelmi vizs... gálatot is kértek. A közig. bizottság ezen ké... relem fölött csütörtöki ülésében határozott... olyképen, hogy a fegyelmi vizsgálatot szó... többséggel elhatározta s vizsgáló biztosokul... Kovács József és Tóby István közig. bizottsági... tagokat egyidejűleg ki is küldötte.

Halálozás. Özv. Kása Lajosné szül... Némethy Zsuzsanna asszonyt ma d. e. temet... ték el általános részvét mellett. Elhunytáról... vettük a következő családi gyászjelentést: Fáj... dalommal jelentjük édes anyánknak özvegy... Kása Lajosné született: Némethy Zsu... zsanna asszonynak élete 75-ik évében, hat na... pi súlyos betegség után, folyó évi okt. 6-án... reggeli fél 7 órákor történt gyászos elhunytát... A boldogult hült tetemei e hó 8-án délelőtt... 10 órákor a kismester-utcai 1121 számú ház... nál a ref. egyház szertartása szerint tartandó... ima után, a czepléd-utcai sirkerben tétetnek... nyugalomra, mely végtisztességételre a boldo... gult rokonait, barátait és a résztvevő közön... séget bánatos szívvel meghívjuk. Gyermekei:... Kása Róza férjezett Biók Edéné, gyermekök... kel: Zoltánnál Kása Ilona férjezett Somogyi... Pálné. Béke poraira!

Köszönetnyilvánítás. Mindazon... igen tisztelt rokonok, ösmerősök és jó barátok... kik felejtethetlen jó leányunk temetésén meg... jelentek, s ez által pótolhatatlan veszteségünket... némileg enyhítették, fogadják ez uton is hálás... köszönetünket. Ormós József családom s vőm... Arany Mihály nevében is.

Báli selyemszöveteket méteren... kint 55 krtól 9 frt 85 krig (mintegy 300 kü... lönböző árnyalat és színben) szállít megren... delt egyes öltönyökre, vagy végekben is pósta... bér- és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir... udvari szállító) selyem gyára Zürichben Mínt... k postafordulóval küldetnek. Svájcba címz... t levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (6.)

Irodalom és művészet. »Andrea« czime azon 18 ivre terjedő... eredeti regénynek, melyet a »Képes Családi... Lapok«, a magyar művelt olvasó közönsége... legkedveltebb szépirodalmi lapja, mint jutalom... regényt ad jelenleg olvasóinak. A »Képes Csa... ládi Lapok« e regény kiadásával ismételve iga... zolja azt, hogy nemcsak a lap keretén belül... ad kedély gyönyörködtető, szívet emelő, lelket... nemesítő olvasmányokat, mi által nemzeti kul... turánk érdekében valóságos missiót teljesít... hanem megmutatta azt is, mily helyesen tudja... megválasztani regényeit. Andrea valóságos tan... regény, melyben egy sokat hányatott s önhí... baján kívül a sorstól üldözött leány életrajzá... val ismerkedik meg az olvasó, Cserneczky... Gyuláné ügyes tollával megírva. A regényt, de... különösen a »Képes Családi Lapok«-at melegen... ajánljuk olvasóink figyelmébe, mely lap éven... kint 4 ily regényt ad olvasóinak, csekély 6 frt... évi, 3 frt félelvi s 1 frt 50 krynai előfizési díj... után, ha az előfizetők a regények csomagolási... díja fejében 4 regény után 80 kr, 2 regény... után pedig 40 krt küldenek a nevezett lap... kiadóhivatalába Budapestre Nagy-Korona-utca... 20 szám.

TÖRVÉNYSZÉK.

Bepörölt főherceg. Az aranyos... maróthi törvényszéknél ötszáz forint és jár... lékai iránt pórt indítottak Károly Lajos főhe... rceg ellen. A főherceg jogi képviselője hivat... kozással egy régi törvényre, kifogásolta a tör... vényszék illetékességét, azt állítva, hogy az... uralkodó család tagjának pörében, külön ud... vari hatóság joga az ítéletmondás. Az aranyos... maróthi törvényszék, utalással a perrendtar... tásra, mely külön udvari hatóságot nem ismer... megállapította a saját illetékességét. — A tör... vényszék e határozatát a főherceg jogi kép... viselője megfellebbezte a pozsonyi királyi táb... lához, a melynek polgári tanácsa magává... tette a főherceg jogi képviselőjének felfoga... sát és kimondotta, hogy a pörben való dön... tésre a törvényszék nem illetékes.

Közigazdaság.

Baromfi- és vadász-kiállítás Zomborban. A bácskai gazdasági egyesület... október 9—13-ig Zomborban vadász-kiállítás... sal kapcsolatos baromfi-kiállítást és vásárt ren... dez, melyen a földmívelési miniszterium kiosz... tás czéljából fajbaromfiakat fog vásárolni. A... baromfi-kiállításra elfogadjatik mindennemű ba... romfi, házinyul, élő madár és felszerelési tárgy... A vadászkiállításra: kitömött állatok és mada... rak, aggancs, régi és modern vadász-fegyverek... hálók, csapdák, stb. vadászati eszközök és fel... szerelési tárgyak. Programmot, bejelentő ívet... küld és felvilágosítással szolgál Rombay Dezső... g. e. titkár. (Zombor, Trefort-utca).

Szerkesztői üzenet.

Gazdaszónak. helyben. A család-üggyel... foglalkozó cikket szíveskedjék a »Magyar Hírlap«-hoz... beküldeni, mely e kérdéssel éppen most foglalkozik... Külömben Debreczenben most nem a cselekedt rossz... sága a legnagyobb baj, hanem az, hogy egyáltalában... nem lehet cselekedt kapni. K. I. Nyiregyháza. Köszönjük a szives tudósít... tásokat, valamint a gratulációt a báránai emléktárgy... hoz. Gondoskodik még arról D. esperes, kinek nem első... baklövése volt a báránai ügy, hogy lapunk f szer... kesztője arany-lánczot is kapjon az órához! Egyetemi kör. Budapest. Ideje lenne már an... nak, hogy a különféle körök és egyletek leszköznék... arról, hogy ingyen lapot kérjenek a szerkesztőségtől... Hiszen olvasó-egyletet nem azért alkotunk, hogy in... gyen olvassunk, hanem azért, hogy jutányosabban jus... sunk az olvasáshoz. Hiába hivatkoznak tehát önk... »hazafiai jóindulatunk-ra: minket ez a frázis nem in... dit meg. Inkább önképp tanulságnak h a z a f i u i j o i n... d u l a t o t a z á l t a l, h o g y t á m o g a s s á k a k ü l ö m b e n i s... sok bajjal küzdő magyar sajtót!

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu (Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)

Kolompér eladás. A gazdasági tanintézetnél rózsakolompér eladó. Házhoz szállítva métermázsája 2 frt Megrendelhető a tanintézet igazgatóságánál. (407.)

Rickl József Zelmos DEBRECZEN AJÁNL: MAGYAR- és FRANCZIA-COGNACOT. friss töltésű ásványvizeket u. m. Bikszádi, Bártfai, Czigelkai, Csizi jod, Emsi, Franzensbadi, Gieshübl, Gleichenbergi, Halli jod, Ivándai, Karlsbadi, Kissingeni, Rákóczy, Koritniczai, Krondorfi, Lipiki jod, Margit-forrás, Marienbadi, Mohai Ágnes és Stefánia forrás, Paradi, Pülnei, Prebláui, Pymonth, aczél, Serebena (Bosznia), Guber forrás, Levico és Roncegnoi arsen és vastartalmuak, Rohitschi, Selters, Salvator, Saldschitzi, Szolyvai, Szulini és Budai keserű vizet. — Továbbá: lenkencze, olajban tört mindenféle festékeket és mindennemű fűszerárúkat. Kiváló finom: cukor, kávé, thea és rumokat, igen jutányos árban. (3.)

Eladó vagy haszonbérbe adó. Az alatt irt intézet tulajdonát tevő — kényeimes úri lakkai, udvarral ellátott, a lóvasút mellett fekvő, Király Mihály-féle 3 hold szántó- és gyümölcsös föld eladó, vagy 1892. évi november 1-től kezdve haszonbérbe kiadó. Értekezhetni a hivatalos órák alatt a vezérigazgatóval. Debreczen, 1892. szeptember 23. Iparegyesületi takaré- és hitelintézet. (386.) 3—3.

A telefon hálózatba való belépés megkönnyítése végett rövid időre is lehet előfizetni. Bővebb felvilágosítás nyerhető a telefon központi irodában, czepléd-utca 31. szám alatt. (385.) 3—15.

Őszi és téli posztók és gyagyjuszövetek. Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy posztókereskedésünkben a mai naptól fogva őszi és téli Cheviotot, Cheviot camgarnt, finom francia camgarnt, Palmerstonokat minden színben, őszifelőtő szöveteket, fekete peruvienne és doszkinokat, trikot szöveteket minden színben, finom gráci Lodeneket téli kabátoknak igen jutányos árak mellett. Kérve a n. é. közönség szives pártfogását tisztelettel Klein és Adler Czegély-ház, a megyeházzal szemben. (391.)

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánjától. Pályázati hirdetmény. Debreczen sz. kir. város folyó évi novemberi rendes közgyűlésén az illetéknilyantartói állás, mely évi 900 frt fizetéssel, továbbá a máltai biztos állás, mely évi 800 frt fizetés, 300 frt lótartási általány, természetbeni lakás és 6 hold kaszáló föld használatával, s végre egy polgári biztos állás, mely évi 600 frt fizetéssel van összekötve, választás utján fogván betöltetni, ezen állásokra pályázat hirdettetik, és felhívtnak az azokra pályázni kívánók, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez, folyó évi November hó 15-ik napjának délutáni 5 órájáig, annyival inkább beadják, mert a később érkező pályázati kérvény figyelembe vétetni nem fognak. Debreczen 1892. Október 4. Gróf Dégenfeld József, főispán. (405.) 1—2.

Dr. Kentzler József Gleichenbergből hazaérkezett és gyakorlatait kiválóan torok-, gyermek- és belbajokban megkezdte. Rendel reggel 8—9-ig, d. u. 2—4 óráig. Lakása nagy-hatvan-utca 1518. sz. a. Gál Lajos házában. (392.) 3—3.

Haszonbéri árverési hirdetmény. Alóirt bírósági végrehajtó, a püspök-ladányi kir. járásbíró 2089/1892. p. számú kiküldő végzése folytán ezennel közhírré teszi, hogy a néhal id. Vanyi Sandor volt földesi lakos hagyatékához tartozó, Földes község határában fekvő s a földesi lí. 39. 1564. 1565. 1819. 1883. 2015. 4334. 4441. 342. 519. 1121. és 1746. számú telekjelvényekben foglalt földbirtokoknak, a debreczeni kir. törvényszék 11986/1892. P. számú végzésével, bírói árverésen újabb egy evre leendő haszonbérbe adását elrendelte. Ezen haszonbéri árverésnek Földes község házában leendő foganatosítására határidőül 1892. évi október hó 20-ik napjának délutáni 3 óraja kitűzetik s ehhez haszonbérbelni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy bánatpénzül 200 forintot tartoznak alóirt kezéhez készpénzben letenni, a mely összeg a négy egyenlő részletben előre fizetendő évi haszonbér utolsó részletébe fog beszámíttatni s hogy a kiküldési ár és közelebbi feltételek az érdekeltek meghallgatása után, az árverés alkalmával fognak alóirt kiküldött által végleg megállapíttatni. H.-Szoboszlón, 1892. okt. 6. Simon Balázs, bír. végrehajtó. Lakik: H.-Szoboszlón. (406.) 1—1.

Hirdetés. A debreczeni csizmadia Árucarnokszövetkezet csapó-utca 323. szám alatti telkén jelenleg építés alatt álló helyiségek folyó év november hó 1-ső napjától, egy vagy több évre, haszonbérbe kiadók; ugymint: 2 utcára nyíló s kettős nyílású sör- vagy kávéháznak alkalmas helyiség pinczékkel, jégveremmel és mellék-helyiségekkel. Az emeleten úri lakás több szobával, padlás és fatartó helyiséggel; és egy olvasó körnek is alkalmas helyiség több szobával. Értekezhetni fölöle csapó-utca 381. sz. a. Pongó Lajos szövetkezeti elnöknl. Juhász Gábor, társulati jegyző. (404.) 1—2.

Ház- és föld-eladás.

Debreczenben, nagy hatvan-utcán, a legélénkebb forgalmu helyen fekvő 1447. sorszámu házas nagy telek, onddói és ujosztásu szántó föld-jével együttesen, vagy egymástól elkülönítve is — kedvező fizetési feltételek mellett — eladó.

Felvilágosítás nyerhető ügyvédi irodámban

Szabó Antal,
ügyvéd.

(402.) 2—3. Nagy-hatvan-utca 1597.

Birtok-vétel.

Készpénzfizetés mellett megvételre kerestetik egy nemesi

birtok,

250,000 frt értékig. Csinos kastély, jó gazdasági épületek, termékeny szántó föld és erdő kivántatik.

Szives ajánlatok — de csak egyenesen a birtokostól — Patz Richardhoz Bécsben (Wieden, Margarethen-strasse 12.) kéretnek intézteni,
(398.) 3—3.

LEGNAGYOBB AGYAG- ÉS PORCELLÁN-RAKTÁR a világhírű Budweisi Gyártmányban

LEGOLCSOBB ÁRAK MELLETT

TÓTH GYULA

VAS NAGYKERESKEDŐNÉL,

DEBRECZEN,

a városháza sarkán.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ugyanitt megrendelhető a „KALIGRAF”

amerikai írógép

intézeteknek, nagykereskedőknek,

gyenge szeműeknek,

fogyatékos kezűeknek

legszebb és leggyorsabb írórendszer.

Kolera elleni óvszer.

Hirneves orvosok, kolera-járvány esetén, ivóvíz helyett állandó italul csakis jó

SZÍKVIZET

rendelnek.

E célra ajánlom a n. é. közönség figyelmébe az általam vegytiszta folyékony szénsavval és szűrt vízzel gyártott, helybeli tekintélyes orvosok által megvizsgált és kitűnőnek elismert kénsavmentes

SZÍKVIZEMET.

Megrendelések nevem alatt vásártér, 1863. sz. a. intézendők.

Kiváló tisztelettel: Szabó Kálmán gyógyszerész,
(400.) 4—8.

PACZELT JÁNOS

mag- és virág-kereskedő

ajánlja becses figyelmébe a nagyérdemű virág-kedvelőknek az őszi saison alkalmára nagy választéku

szobai- és nyiló-növényeit

legjutányosabb árban, ugymint: Ficus 30 krtól 80-ig Pálma 1.50-tól 25 frt-ig, Aucuba japonika 40—80-ig, Dracaena veitchii 40 krtól 1 frt-ig, Aralia Sziboldi 30 kr. Yucca pendula 50 krtól 1 frt-ig és sok másféle növényeket.

Együttal tudomásul adom, hogy Jácint hagymák és több e féle megérkezvén, nagyon szép erős hagymák, mely szép nyitást biztosít, 100 drb — színek megválasztva — szimpla vagy teljes 9 frt.

100 darab rendkívüli fajokból

megnevezve 20 frt, egyes fajok darabonként 16 krtól 48 krig kaphatók.

Mostani országos vásár alkalmával nagyérdemű vevőimnek könnyebbités végett jó időben a piacon is fogok árulni, esős időben pedig csakis bolti helyiségemben: bazár-épület és kertészeti telepemen az István gőzmalom kertben mindent és mindenkor kaphatni.

Szinte virág-csokrokat és koszorúkat mindenmely alkalomra friss virágból jutányosan készítek és vidéki megrendeléseket is elfogadok, a mit gondosan csomagoltatok és pontos szállításról kezeskedem.

Nagyérdemű közönségnek becses pártfogásáért esedezve

(397.) 3—3.

vagyok teljes tisztelettel

PACZELT JÁNOS.

STEINER ÉS WITTMANN

Főpiacz, Miskolczyné urnó házában, a vármegyeháza mellett.

ÚJ ÜZLET.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Debreczenben

STEINER és WITTMANN

törvényesen bejegyzett cég alatt, a főpiacson, a vármegyeház mellett Miskolczyné-féle házában,

női- és férfidivat-üzletet

nyitottunk; ezen üzlettel kapcsolatban dúsan felszerelt raktárt tartunk férfi és nő divat-, rövid, szövet és bélés, továbbá csipke és paszomány-árak, valamint férfi-, női- és gyermek-fehéreműek chifon, vászon és kanavászok, saját készítményű rajzolt, megkezdett és himzett kézi munkából ugyszintén csipke és szövet függönyök, valamint mindenféle kézimunkához szükségesítő kellekekből.

Minden czikk a megjegyzett sabott áron adatik el.

Támaszkodva évek hosszu során át elsörendű fővárosi cégeknek szerzett tapasztalatainkra, biztosítjuk a nagyérdemű közönséget, hogy pontos, szolid kiszolgálás által, valamint dúsan felszerelt, a legfokozottabb igényeknek és a legújabb divatnak megfelelő raktárunk segítségével mindent el fogunk követni, hogy nagyrabecsült vevőink teljes bizalmát és meglegedését kiérdemeljük.

Kiváló tisztelettel

STEINER és WITTMANN.

(399.)

2—6.

A helybeli piacon több ízben előfordult végeladásokkal szemben — nehogy t. vevőink ezek által befolyásolva legyenek — elhatároztuk, hogy az ugy is tulhalmozott raktárunkon levő árucikkeink nagyrésztét

hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁSRA

bocsátjuk.

Tudatjuk tehát a n. é. közönséggel, hogy a mai naptól kezdve raktárunkon levő

Ruhakelméket, Flanelleket,

BARCENTEKET (velez),

Cretonokat, atlas satineket, batisztokat

TRICOT DEREKAKAT

Szőnyeget, ágy- és asztalterítőket

JUTTE- ÉS SZÖVET-FÜGGÖNYÖKET

valamint

FÉRFI GYAPJU SZÖVETEKET

gyári áron alól

(394)

árusítjuk el:

4—?

Bosznay J. és Társa.